

ΑΔΕΙΑΖΟΜΤΑΣ ΓΕΜΙΖΕΙΣ

Οί μαθητές του Χριστού ήταν συγκεντρωμένοι στο υπερώον έχοντας αδειάσει από κάθε είδους ατάρκειες, αυτοαναφορές και υπερβολικές αυτοεκτιμήσεις· και περίμεναν να γεμίσουν με τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος. Ο Χριστός τους είχε πει να καθίσουν στην Ιερουσαλήμ και να περιμένουν την «επαγγελία» του Πατέρα του, δηλαδή, τό να ένδυθουν «δύναμιν ἐξ ὕψους». Φυσικά δέν ήταν μόνο οί λίγες μέρες μετά την Ανάσταση και την Ανάληψη του πού τούς έτοιμασαν, γιά να δεχθουν και να «χωρέσουν» τόν Παράκλητο. Η διάπλασή τους σέ σκευή χωρητικά του Αγίου Πνεύματος πέρασε από πολλά στάδια:

Τρία χρόνια είχαν μαθητεύσει κοντά στον κορυφαίο Διδάσκαλο αλλά και Πρότυπο της κενωτικής ταπεινώσης. Η πίστη τους «εσαλεύθη» ζώντας τά συγκλονιστικά γεγονότα του Πάθους του· και παραλίγο να τούς «καταφάγη τό τής απογνώσεως σκότος» και να βιώσουν τόν «τρόμο του κενού» βρίσκοντας Κενό και τό Μνημείο, πού περιείχε τήν Έλπίδα τους. Ανέκτησαν όμως τήν πίστη τους σ' Αυτόν ψηλαφώντας τον και συντρώνοντας μαζί του μετά τήν Ανάστασή του· και έμαθαν επί τέλους να μήν καυχώνται και να μή στηρίζονται σέ τίποτε άλλο «ει μή ἐν τῷ σταυρῷ του Κυρίου Ιησού Χριστού» και ἐν τῇ Αναστάσει του.

Έτσι έγιναν τά πίο δεκτικά δοχεῖα, έτοιμα να ...ξεχειλίσουν με τήν «ἐξ ὕψους δύναμιν» του Θεού, πού δέν ήταν μιá απρόσωπη ενέργεια αλλά τό «πλήρωμα» τής δωρεᾶς του Αγίου Πνεύματος, του Τρίτου Προσώπου τής Αγίας Τριάδος. Και εκείνο πού ένίσχυε

τή δεκτικότητά τους ήταν ότι «ήσαν άπαντες όμοθυμαδόν ἐπί τό αυτό»· είχαν όμόνοια και όμοφροσύνη. Αν ό πρώτος καρπός του Αγίου Πνεύματος, κατά τόν απόστολο Παύλο, είναι ή αγάπη, τότε είναι φυσικό ότι Αυτό δέν μπορεί να σκηνώσει σέ ανθρώπους πού δέν είναι πρόθυμοι να έχουν «τήν καρδίαν και τήν ψυχήν μιάν» (Πράξ. 4, 32).

Όμως και όσοι Έβραιοι δέν είχαν προλάβει να γνωρίσουν τόν Χριστό, δέν είχαν καμιά δικαιολογία, γιά τό ότι βρέθηκαν άπροετοιμαστοι τήν ήμέρα τής Πεντηκοστής. Θά έπρεπε να τούς είχε προετοιμάσει τό διπλό νόημα τής Ιουδαϊκής έορτής. Αφ' ενός εκαλείτο «έορτή του θερισμού»· γιορταζόταν ό θερισμός των καρπών· και όπως τό αισθητό δρεπάνι θερίζε τά στάχυα, έτσι και τό Άγιο Πνεύμα «ήκονημένον εφίπτατο», κατά τόν ιερό Χρυσόστομο, έτοιμο να θερίσει διά του λόγου τίς ψυχές των ανθρώπων, πού θά πίστευαν στο άποστολικό κήρυγμα, και να τίς προσφέρει ως μεστωμένους καρπούς στον Κύριο του Αγρού τής Εκκλησίας.

Αφ' έτέρου τήν ήμέρα τής Πεντηκοστής γιορταζόταν ή ανάμνηση τής παράδοσης του Νόμου από τόν Θεό στον Μωϋσή επί του όρους Σινᾶ. Αυτή τήν ήμέρα λοιπόν έκχείει ό Θεός στους μαθητές του τό Άγιο Πνεύμα. Ό Ίδιος Θεός Λόγος, πού έδωσε τόν Νόμο στον Μωϋσή, στέλνει τώρα τόν Παράκλητο στους μαθητές του· τότε έδωσε τόν «τύπο και τή σκιά του Γράμματος», τώρα στέλνει τό πλήρωμα του Αγίου Πνεύματος.

Αρχιμ. Βαρνάβας

Η ΕΝΔΟΞΗ ΑΝΑΛΗΨΗ

Ἡλία Μηνιάτη, Ἐπισκόπου Κερνίκης

Τρία εἶναι τὰ ἀκατάληπτα μυστήρια κατὰ τὴν ἐνσάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου:

1 Τὸ πανάγιο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ πέρασε μέσα ἀπὸ τὴν μήτρα τῆς Παρθένου καὶ δὲν ἄφησε κανένα σημάδι φθορᾶς κατὰ τὴν ἀσπορη Γέννηση.

2 Τὸ ἴδιο αὐτὸ Σῶμα, ποῦ τάφηκε, σφραγίστηκε σὲ καινούριο μνήμα λαξευμένο ἀπὸ πέτρα καὶ σκεπάστηκε μὲ μεγάλο λίθο ποῦ βρισκόταν στὴν εἴσοδο τοῦ μνημείου, πέρασε μέσα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ καί, ἀφήνοντας τὸ παλιὸ ἔνδυμα τῆς φθορᾶς, ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς μὲ τὸ νέο ἔνδυμα τῆς ἀφθαρσίας, χωρὶς νὰ ἀφήσει κανένα ἴχνος.

3 Τὸ Σῶμα αὐτὸ ἀνεβαίνει πάνω ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους, διαπερνᾷ τοὺς οὐρανοὺς καὶ κάθεται στὸν θρόνο τῆς θείας μεγαλοσύνης.

Ἄλλα οὔτε οἱ μακάριοι ἄγγελοι κατανοοῦν τὴν ἐνδοξη, σωματικὴ Ἀνάληψη τοῦ Σωτήρα· γι' αὐτὸ τώρα, καθὼς βλέπουν τὸν Βασιλιὰ τῆς δόξας νὰ ἀνεβαίνει, προχωροῦν γιὰ νὰ ἐτοιμάσουν τὴν εἴσοδο καὶ λένε στὶς ἀνώτερες τάξεις: «Ἄρατε πύλες, οἱ ἄρχοντές σας, καὶ ἀνοίξτε πύλες αἰώνιες» (Ψαλμ. 23:7). Καὶ πάλι, ὅταν τὸν βλέπουν νὰ ἀνεβαίνει ντυμένος μὲ ἀνθρώπινο σῶμα, καὶ αὐτὸ σημαδεμένο ἀπὸ τὰ στίγματα τῶν πληγῶν καὶ βαμμένο ἀπὸ τὸ ἀχραντὸ Αἶμα ποῦ ἔτρεξε ἀπὸ τὴν πλευρά Του, ἀποροῦν γιὰ τὸ παράξενο θέαμα καὶ ρωτοῦν: «Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποῦ ἔρχεται ἀπὸ τὴν Ἐδύμ; Γιατί εἶναι κόκκινα τὰ ἐνδύματά σου;» (Ἠσ. 63:2).

Ὅμως αὐτὸ ποῦ βλέπουν εἶναι οἰκονομία (συγκατάβαση τοῦ Θεοῦ): ὁ φιλόνητος Δεσπότης θέλησε νὰ δείξει ἀκόμη καὶ στοὺς οὐρανοὺς τὰ σύμβολα τοῦ Πάθους, ἀδιάψευ-

στα τεκμήρια τῆς ἀγάπης Του πρὸς ἐμᾶς καὶ τῆς ἰσχυρῆς νίκης Του κατὰ τοῦ κοσμοκράτορα. «Ἔπρεπε ἔτσι νὰ πάθει ὁ Χριστὸς» (Λουκ. 24:46) «καὶ νὰ εἰσέλθει στὴ δόξα Του», γιὰ νὰ μάθουμε ὅτι μέσα ἀπὸ τὴ στενὴ ὁδὸ τῶν παθῶν καὶ τῶν θλίψεων πρέπει καὶ ἐμεῖς νὰ μποῦμε στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Καὶ ἔπρεπε ὅπωςδήποτε, μὲ αὐτὴ τὴν ἴδια Σάρκα ποῦ προσέλαβε, νὰ ἀναληφθεῖ στοὺς οὐρανοὺς ὁ Χριστὸς, γιὰ νὰ εἶναι μεσίτης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· γιὰ νὰ ἔχουμε κι ἐμεῖς, ὅσοι ζοῦμε ἐν Χριστῷ, ἀσφαλὴ καὶ βέβαιη ἐλπίδα τῆς ἀνάστασης κατὰ σάρκα καὶ τῆς αἰώνιας δόξας κατὰ σάρκα. Ἐπειδὴ, ἂν ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε μὲ σῶμα καὶ δοξάστηκε μὲ σῶμα - Αὐτὸς ποῦ εἶναι ἡ κεφαλὴ τῶν πιστῶν - πρέπει καὶ οἱ πιστοὶ νὰ δοξαστοῦν μὲ σῶμα, ἀφοῦ εἶναι μέλη Του, ὥστε τὰ μέλη νὰ εἶναι ἀνάλογα μὲ τὴν κεφαλὴ. «Γιατὶ ὅπως φορέσαμε τὴν εἰκόνα τοῦ χωματένιου (τοῦ Ἀδάμ), θὰ φορέσουμε καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουράνιου (τοῦ Χριστοῦ)» (Α' Κορ. 15:49).

Ἄλλὰ, ἂν καὶ ἀνέβηκε ἀπὸ τὴν γῆ στὸν οὐρανὸ ὁ θεϊκὸς Πατέρας καὶ Διδάσκαλός μας, δὲν μᾶς ἄφησε ὄρφανούς. Ὅταν ὁ προφήτης Ἡλίας ἀναλήφθηκε μὲ πύρινο ἄρμα, γιὰ νὰ παρηγορήσει τὸν μαθητὴ του Ἐλισσαῖο, τοῦ ἄφησε τὴ μηλωτὴ του. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, ὅταν ἀναλήφθηκε ὁ φιλόνητος Κύριος, ἄφησε σὲ ἐμᾶς, γιὰ παρηγοριά, τὸ ἔνδυμα τῆς θεότητάς Του, τὸ ὁποῖο φόρεσε ὅταν ἔγινε ἄνθρωπος - δηλαδὴ τὴν πανάγια Σάρκα Του - στὸ φοβερὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ὥστε νὰ εἶναι ἀχώριστος ἀπὸ ἐμᾶς. Γι' αὐτὸ μᾶς παρηγορεῖ λέγοντας: «Νά, ἐγὼ εἶμαι μαζί σας ὅλες τὶς ἡμέρες, μέχρι τὴν συντέλεια τοῦ κόσμου» (Ματθ. 28:20).

ΘΑΥΜΑ ἢ ΑΠΑΤΗ;

Στὴ μέση τῆς πόλης τῶν Ἱεροσολύμων ὁ Χριστός, μπροστὰ στὰ μάτια πολλῶν, μέρα μεσημέρι, θεραπεύει ἓναν τυφλὸ ἐκ γενετῆς. Ὁ τυφλὸς ἦταν τοῖς πᾶσι γνωστός, καθόσον ἦταν ἤδη ἐνήλικος καὶ σύχναζε μιὰ ζωὴ στοὺς δρόμους τῆς πόλης ζητιανεύοντας. Τὸ θαῦμα ἐγίνε γνωστὸ καὶ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση. Ὅμως βρέθηκαν καὶ κάποιοι, ἐκ τῶν Φαρισαίων, ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ τὸ πιστέψουν. Ὅντας συνεχῶς ἐναντίοι στὸν Χριστό, προσπάθησαν νὰ ὑποβαθμίσουν τὸ θέμα. Ὁ Χριστὸς ἔκανε τὴ θεραπεία ἡμέρα Σάββατο, ἄρα ἦταν κατ' αὐτοὺς παραβάτης τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου, δηλαδὴ ἓνας ἀμαρτωλός.

Ὁ πρῶν τυφλός, ἄνθρωπος ἀπλός, ἀγράμματος μὰ ὄχι διεστραμμένος, εἶπε τὸ αὐτονόητο: Τὸ ἂν εἶναι ἀμαρτωλὸς ἢ ὄχι, ἐγὼ δὲν τὸ ξέρω. Δὲν μπορῶ νὰ ἐκφέρω κρίση γιὰ κάτι τέτοιο. Γνωρίζω ὅμως καλὰ ἓνα πράγμα. **«Ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω».** Ἐνῶ πρὶν ἦμουν τυφλός, τώρα βλέπω. Καὶ προκαλεῖ ἐκπληξὴ καὶ εἶναι ὄντως παράξενο τὸ γεγονός ὅτι ἐσεῖς, οἱ δάσκαλοι τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, δὲν γνωρίζετε τὸν ἄνθρωπο αὐτόν, ἂν εἶναι ἀπὸ τὸν Θεὸ ἢ ὄχι. Ὅλοι ξέρουμε ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει τοὺς ἀμαρτωλοὺς, παρὰ μόνο τοὺς θεοσεβεῖς, ὅσους ἐκτελοῦν τὸ θέλημά του. Ἄν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἦταν ἀπὸ τὸν Θεό, δὲν θὰ μπορούσε νὰ κάνει τίποτε, οὔτε τὸ παραμικρὸ θαῦμα.

Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἀποδεχθοῦν καὶ νὰ πιστέψουν πράγματα ποὺ γίνονται μπροστὰ στὰ μάτια τους; Εἶναι ἓνας ἄκαμπτος ἐγωισμὸς, μιὰ ὑπερηφάνεια ποὺ κάνει τὴν καρδιά τους πέτρινη.

Τὸ ἴδιο πράγμα παρατηροῦμε νὰ συμβαίνει στὶς μέρες μας **μὲ τὸ ἅγιο Φῶς**, ποὺ ἐμφανίζεται κάθε χρόνο στὸν Πανάγιο Τάφο καὶ ἐπιτελεῖ ἄπειρα θαυμαστὰ γεγονότα. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἀρνοῦνται τὴ θε-

ϊκὴ του προέλευση, τὸ θεωροῦν μιὰ ἀπάτη τῆς Ἐκκλησίας, **ἓνα ψέμα**. Πάμπολλες μαρτυρίες τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ παρόντος ἀπὸ χριστιανοὺς καὶ μὴ συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ χιλιάδες αὐτόπτες μάρτυρες διαγράφονται. Τὸ ἀνάβει, λένε, μὲ ἀναπηρὰ ὁ Πατριάρχης. Ἀκόμα καὶ ἂν τὸ ἀνάβει μὲ ὄ,τι θέλει ὁ Πατριάρχης, πῶς ἀγνοεῖται ἡ ἀνεξήγητη παρουσία τοῦ ἁγίου Φωτὸς ἐξω ἀπὸ τὸν Πανάγιο Τάφο καὶ, πολλὰς φορές, πρὶν ἀκόμα βγεῖ ὁ Πατριάρχης μὲ ἀναμμένα τὰ κεριὰ του; Λέγει ὁ ἅγιος Παῖσιος: «Ἄν δὲν ἔχει κανεὶς εὐλάβεια καὶ ταπείνωση, καὶ μέσα στὸ κουβούκλιο τοῦ Παναγίου Τάφου νὰ τὸν βάλεις, τίποτε δὲν θὰ δεῖ. Ἐνῶ, ἂν ἔχει εὐλάβεια, καὶ στὸν Γολγοθᾶ μπορεῖ νὰ δεῖ τὸ ἅγιο Φῶς».

Ἐνας δόκιμος ἀπὸ τὴ Μονὴ Ἁγίου Σάββα πῆγε Μεγάλου Σάββατο νὰ πάρει ἅγιο Φῶς. Ἐπειδὴ φοροῦσε ράσο, παραμέρισε πολλοὺς καὶ μπῆκε μπροστὰ. Μὰ ἦρθαν ἄλλοι κληρικοὶ καὶ τὸν ἐδιώξαν ἀπὸ ἐκεῖ, γιὰ τὴν οἱ θέσεις ἦταν κανονισμένες γιὰ ἄλλους. Βγήκε τότε ἐξω μετανιωμένος, ἐλεινολογώντας τὸν ἑαυτὸ του. «Ταλαίπωρε ἀμαρτωλέ, νὰ φύγεις ἀπὸ ἐδῶ. Οὔτε μέσα στὸν ναὸ δὲν εἶσαι ἄξιος νὰ σταθεῖς. Ἀκοῦς νὰ κάνω τέτοια πονηριά! Ἐπειδὴ φορᾶω ράσο, παραμέρισα ἄλλους ποὺ εἶναι καλύτεροι ἀπὸ μένα». Καὶ πῆγε πιὸ πάνω στὸν Γολγοθᾶ. Καὶ ἐνῶ ταπείνωνε τὸν ἑαυτὸ του, βγήκε σὲ μιὰ στιγμή ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ σὰν ἀστραπὴ ἓνα δυνατό φῶς ποὺ τὸν συγκλόνισε. «Κατέβηκε τὸ ἅγιο Φῶς», εἶπε. Πῆγε, πῆρε ἅγιο Φῶς μὲ τὸ φαναράκι του ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἔφυγε (Ἁγ. Παΐσιου, Πνευματικὴ Ἀφύπνιση, σ. 58-59).

Τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ εἶναι πάντα ἐδῶ. Δὲν βγαίνει μόνο τὸ Μεγάλου Σάββατο στὸν Πανάγιο Τάφο. Εἶναι σὲ ὅλα τα προσκυνήματα, σὲ ὅλη τὴν Ἐκκλησία, σὲ ὅλες τὶς θεοφιλεῖς ψυχές. Ἀλλὰ ἔχουμε ταπείνωση καὶ πίστη νὰ τὸ δοῦμε;

Πρωτ. Δημήτριος Μπόκος

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

Προσευχή είναι ή πορεία τής ψυχής πρὸς τόν Θεό μέ σκοπό νά φθάσει σ' Αὐτόν καί νά ζεῖ μαζί Του. Ὅπως οἱ πνεύμονες ἀναπνέουν τόν ἀέρα καί ζωοποιεῖται τό σῶμα, ἔτσι καί μέ τήν προσευχή ζωογονεῖται ή ψυχή. Δέν ὑπάρχει τίποτε ἀνώτερο ἀπό τήν προσευχή. Η δύναμη τής προσευχῆς ἀναχαιτίζει τίς δυσκολίες μας, τά προβλήματα μας καί τίς ἀγωνίες μας.

Ὅλοι ἔχουμε ἀνάγκη τήν προσευχή. Ὅμως **στόν ἀγῶνα αὐτό παρουσιάζονται διάφορα ἐμπόδια.** Οἱ ἀσχολίες τής ἡμέρας, οἱ μέριμνες τοῦ βίου, ή κούραση ἀπό τίς συνεχεῖς δραστηριότητες καί πολλές φορές ή ἔλλειψη διάθεσης. **Πῶς μπορούμε νά τά ξεπεράσουμε;** Γιά τό θέμα αὐτό διαφωτιστική εἶναι ή διδασκαλία τοῦ Ἀγ. Θεοφάνους τοῦ Ἐγκλείστου(1815-1894).

Ρωτᾷ κάποιος: **«Τό βράδυ κουρασμένος ἀπό τίς δουλειές δέν ἔχω ὄρεξη νά προσευχηθῶ. Ἄλλωστε γιατί νά προσευχηθῶ;...»**

Ἀπαντᾷ ὁ Ἅγιος: **«Μά εἶναι δυνατόν νά μήν ἔχεις διάθεση ἐπικοινωνίας μέ τόν Θεό, ἔστω καί κουρασμένος σωματικά;** Μήπως οἱ ὅποιοσδήποτε ἄλλες δραστηριότητες ξεκουράζουν τόν ἄνθρωπο; Ὅχι, αὐτές τόν καταπονοῦν περισσότερο, ἐνῶ ή προσευχή ἔλκει τήν **Θεία Χάρη** πού ἀναπαύει σῶμα καί ψυχή. Τό νά μήν προσεύχεσαι σημαίνει ὅτι, ή εἶσαι θυμωμένος μέ τόν Θεό, ή πιστεύεις ὅτι δέν Τόν ἔχεις ἀνάγκη. Νιώθεις αὐτάρκεια καί δέν χρειάζεσαι τίποτα. Τά ἔχεις ὅλα καί δέν θέλεις νά ζητήσεις κάτι ἄλλο...

Σέ συμβουλεύω τό ἐξής:

Κάθε βράδυ, ὅσο κουρασμένος καί ἂν εἶσαι, μήν παραλείπεις νά καταφεύγεις

στόν Θεό. Νά προσεύχεσαι γονατιστός ή καθισμένος. Καί ὅταν μπορεῖς, νά σηκώνεσαι ὄρθιος. **Δέν ἔχει τόσο σημασία ή στάση, φτάνει νά προσεύχεσαι.** Νά εὐχαριστεῖς τόν Κύριο γιά τήν ἡμέρα πού πέρασε, ὅσο δύσκολη καί ἂν ἦταν. Νά Τόν παρακαλεῖς γιά μία καλή νύχτα καί νά ζητᾷς συγχώρεση μέ βαθεῖα μετάνοια γιά τά σφάλματά σου.

Υπάρχουν στιγμές πού μπορεῖ νά μήν ἔχεις διάθεση γιά προσευχή. **Ἄξια ἔχει νά προσεύχεσαι, ἀκόμα καί τή νύχτα στό κρεβάτι.** Στή διάρκεια τής νύχτας, ὅποτε **ξυπνᾷς γιά λίγο καί πρῖν σέ ξαναπάρει ὁ ὕπνος, νά προσεύχεσαι ἔτσι ὅπως εἶσαι ξαπλωμένος.** Αὐτό δέν εἶναι κακό. Ἀπεναντίας μάλιστα, ἂν συνηθίσεις νά λές τήν εὐχή ή κάποιον ψαλμό **στά μεσοδιαστήματα τοῦ ὕπνου, θά διώχνεις ἀπό τό μυαλό σου ὅλες τίς κακές σκέψεις, πού σέ πολεμοῦν ἐκείνη τήν ὥρα.**

Η προσευχή ἀποτελεῖ προνόμιο στόν ἄνθρωπο. Εἶναι τό ἀνώτερο πού μπορεῖ νά ἐπιτελέσει ἐπί τής γῆς. Εὐτυχῆς ὅποιος ἀνά πᾶσα στιγμή μπορεῖ νά προσεύχεται. **Κάθε βράδυ, ὅσο κουρασμένος καί ἂν εἶσαι, μήν παραλείπεις νά καταφεύγεις στόν Θεό.** Ὁ ἄνθρωπος πού προσεύχεται βρίσκει εἰρήνη καί ἀνακούφιση ἀπό τό ἀγχος καί τά προβλήματα τής ζωῆς.

Ἀρχιμ. Ἰωαννίκιος

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως καί Πρεβέζης

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης
Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Ἀρχιμ. Νίκων Κουτσιδης • ΤΗΛ. 2682051161
Κωδικός 270360

ΜΑΪΟΣ 2026 • Ἀρ. Φύλλου 514 • Ἔτος ΜΣΤ'

Διανέμεται δωρεάν • Εἰσφορές δεκτές
Ἐκδοτική Παραγωγή «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.»
Ἀθήνα

